

A beteg kikérdezésének lépései (A kikérdezés lépcsői az **OSCE** objective structured clinical examinations kérdései alapján kerültek összeállításra)

1. **Bemutatkozás**, a beteg beazonosítása és engedély kérése a kikérdezésre. Ha jegyzetelni szeretné azt, amit a beteg mond, arra is kérjen engedélyt.

2. **Jelen panaszok**: a beteg elmondja mi a panasza, pl. mellkasi fájdalom. Ezt nyitott kérdésekkel segíthetjük pl.:

- Miért fordult orvoshoz?
- Átesett további vizsgálatokon is?
- Mit mondott az orvos?

... a további részleteket ezekkel a kérdésekkel (is) megtudhatjuk:

- Meséljen róla.
- Tudna mondani ezzel kapcsolatban egy példát?
- Ki tudná ezt fejteni?

3. A jelen **panasz jellegzetességei** (fájdalom esetén)

- Oldaliság/Elhelyezkedés: hol van a fájdalom?

- Mikor kezdődött, hogyan jelentkezik: állandó/intermittáló, fokozatosan kialakuló/hirtelen

- Jellegzetessége: égő, éles, zsibbadó, szorító...?

- kisugárzása: vándorló? kisugárzó?

- Társuló tényezők: pl izzadás, hányás

- lefolyása: mikor (mely napszakban) jelentkezik, milyen hosszan tart?

- kiváltó/enyhítő tényezők: van-e bármi, ami javítja vagy rontja?

- milyen súlyos a fájdalom 1-10-ig?

... a beteg testi tüneteinek és érzelmi állapotainak gyakoriságát vagy intenzitását feltáró kérdések:

- Milyen érzés volt?
- Hogyan írná le?
- Milyen gyakran? Mennyire rossz?
- Mindig ez történik?
- Ez egy átmeneti helyzet/érzés?
- Vagy inkább hosszan tartó? Milyen sokáig tart?

4. **Kórelőzmény**: A beteg kikérdezése egyéb panaszairól (ha vannak).

Hasznos lehet ezekre a panaszokra rákérdezni:

- láz vagy hidegrázás
- fájdalom és fejfájás jelentkezik-e
- széklet és vizelet-problémák
- az étvágy zavarai,
- mellkasi panaszok
- hasi panaszok
- a hallás és látás zavarai
- alvászavarok
- ha fogamzóképes korú nő, akkor menstruációjának jellegzetességei (milyen hosszú a ciklusa, szabályos-e, hány napig tart a vérzése, milyen erős, kíséri-e fájdalom előtte, alatta).
- gyermekkori fertőző betegségek

5. **Gyógyszerei:** Milyen gyógyszereket szed, milyen adagban és milyen gyakorisággal. Van-e allergiája?

6. **Családi anamnesis:** milyen betegségek fordulnak elő a beteg családjában? (pl cukorbetegség, szív- érrendszeri betegség, daganatos megbetegedés)

7. **Szociális tényezők:** dohányzás, alkohol, droghasználat, vezet-e autót?

Fokozott stressz-terhelést jelentő tényezők: válás, szakítás, új párkapcsolat, munkahelyváltás, költözés, családtag (barát) halála vagy súlyos betegsége, pénzügyi gondok, összeütközés a törvénnyel, munkahelyi nyomás, családi feszültségek, bántalmazás

Ezek szerepét a tünetek kialakulásában az alábbi kérdésekkel deríthetjük fel:

- Mennyire zavarta (Önt), hogy... ?
- Mennyire befolyásolta a munkáját és/vagy az élete egyéb fontos részeit az, hogy rosszul érezte magát?
- Hogy érezte magát munkájával, házimunkájával, hobbijaival, szociális életével kapcsolatban?
- Nagy változás volt ez Önnek?

8. **A szervrendszerek kikérdezése:** rövid információgyűjtés azokról a szervrendszerekről, amelyeket nem fedett le eddig a kikérdezés pl.: kardiovaszkuláris, légzőszervi, gastrointestinalis, neurológiai, húgy- ivarszervi, váz- izomrendszeri, pszichiátriai, fül- orr- gégészeti (ennél a résznél az Önök esetében hasznosabbak lehetnek a 4. pont alatt látható elemek)

9. **A kikérdezés összefoglalása:** mondja vissza a betegnek (vagy foglalja össze neki) a megszerzett információkat. Emelje ki a fontos pontokat, hogy kiderüljön, ha bármi félreértés vagy hibás jegyzet született.

Kérdezze meg azt is, hogy a beteg mit gondol, mi a baja és mit vár a konzultációtól, kezeléstől (mit gondol, mik a panaszok, mit vár)

10. **Kérdezze meg a Beteget, vannak-e kérdései.** Sose adjon neki fals információt. Bármikor nem biztos a válaszban mondja azt, hogy megkérdezi egy tapasztaltabb kollégától.

11. Amikor már elégedett a kérdésekkel és az azokra kapott válaszokkal, és a beteg is feltehetette a maga kérdéseit, köszönje meg neki az önre áldozott időt, és biztosítsa róla, hogy az őt kezelő orvosok egyike jönni fog majd, hogy megvizsgálja.

Forrás:

1. <https://www.medistudents.com/en/learning/osce-skills/other-skills/patient-history-taking/>

2. Fava GA: Diagnostic Criteria for Psychosomatic Research Revised, használati útmutató (2017)